

TİLÂVET SECDESİ

- Tilâvet secdesi, Kur'ân-ı Kerîm'de on dört yerde geçen secde âyetlerinden birini okumak veya işitmek durumunda yapılan secdeye denir.

- Âdemođlu secde âyetini okuyup secde edince, Őeytan ağlar ve 'Vay benim halime! Âdemođlu secde etmekle emrolundu ve hemen secde etti; cennet onundur. Ben ise secde etmekle emrolundum, ama secde etmekten kaçındım, bundan dolayı cehennem benimdir' diyerek oradan kaçar" (Müslim, "Îmân", 35)

SECDE İŞARETİ

- Kur'an-ı Kerim'deki secde ayeti olan yerler secde işareti ile gösterilir.

SECDE AYETLERİ

- el-A'raf 7/206
- er-Ra'd 13/15
- en-Nahl 16/49
 - el-İsrâ 17/107
- el-Meryem 19/58
 - el-Hac 22/18
- el-Furkan 25/60
- en-Neml 27/25
- es-Secde 32/15
 - Fussilet 41/37
 - Sâd 38/24
- en-Necm 53/62
- el-İnşikak 84/21
- el-Alak 96/19

TİLÂVET SECDESİ'NİN HÜKMÜ

- Secde âyetini okuyan veya işiten her mükellefin secde etmesi gerekir.
- Tilâvet secdesi yapmak, Hanefîler'e göre vâcip, diğer üç mezhebe göre ise sünnettir.

TİLÂVET SECDESİ'NİN YAPILIŞI

- Başta, tilâvet secdesi yapacak kişinin abdestli, üstünün başının temiz ve avret yerlerinin de örtülü olması şarttır.
- Tilâvet secdesi yapmak niyetiyle abdestli olarak kibleye dönülür ve eller kaldırılmaksızın "Allâhüekber" diyerek secdeye varılır.
- Üç kere "Sübhâne rabbiye'l-a'lâ" denildikten sonra yine Allâhüekber diyerek kalkılır.

TİLÂVET SECDESİ YAPTIKTAN SONRA OKUNACAK DUA

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

- İşittik, itaat ettik, bağışlamamı dileriz rabbimiz, gidiş sanadır.

Bir toplulukta Kur'an okunurken secde âyeti okunmuşsa, Kur'an okuyan kişinin kendisi öne geçerek tilâvet secdesini topluca yaptırması güzel olur.

Tilavet Secdesi tek de yapılabilir.

Meal okuyan kimselerin de secde ayetlerini okuyunca Tilâvet Secdesi yapması gerekir.

- Tilâvet secdesini hemen yerine getirmek mecburiyeti olmamakla birlikte, bu secdenin anlamına ve amacına uygun olan davranış, mümkünse secdenin hemen o anda yapılmasıdır.

- Genel olarak söylemek gerekirse, secde âyeti Alak sûresinde (96/19) olduğu gibi rek'atın sonuna tesadüf ediyorsa, tilâvet secdesi namaz secdeleriyle yerine getirilmiş olur; namazdan sonra ayrıca tilâvet secdesi yapılmaz.
- Namazda Secde âyetini okuduktan sonra okumaya daha devam edilecekse tilâvet secdesine varıp kalkılması gerekir.

Tilâvet Secdesi

SEHİV SECDESİ

- Namaz kılarken unutarak veya yanılarak namazın farzlarından birini geciktirdiğimizde veya vaciplerinden birini unutarak ertelediğimizde yahut terk ettiğimizde, bu hatayı düzeltmek amaçlı namazın sonunda yapılması gereken iki secdeye denir.

Sehiv secdesi namazın farzlarından birinin gecikmesi veya vaciplerden birinin unutulması durumunda yapılır. Namazın **farzlarından biri unutulursa baştan kılmak gerekir.**

SEHIV SECDESİ NASIL YAPILIR?

- Sehiv secdesi, namazın son oturuşunda Tahiyyat duası ardından sağa ve sola selam verildikten sonra yapılır. Bu şekilde selam verdikten sonra namaz secdesi gibi **iki secde daha yapılır** ve tekrar oturulur. Tahiyyat, Salavât ve Rabbenâ duaları okunup selam verilerek tamamlanır.

SEHİV SECDESİNİ GEREKTİRİCİ HALLER

1. Fâtiha`dan sonra zamm-ı sûre okumadan rükûa gitmek. Rükû`da iken hatırlarsa, doğrulup sûreyi okur, sonra tekrar rükûa gider. Namazın sonunda da sehiv secdesi yapar.
2. Unutarak Fâtiha`yı iki kere okumak.
3. Vitir namazlarının tekbir ve kunut duasını unutmak. Rükûda iken hatırlarsa, doğrulup kunut okumaz. Sonunda sehiv secdesini yapmakla yetinir.
4. Dört rekatlı namazlarda, iki rekât kıldıktan sonra oturmayı unutarak üçüncü rekata kalkmak, yani, ilk oturuşu terketmek. Bu durumda bakılır: Eğer namazı kılan kişi tamamen kalkmış veya kalkmaya daha yakın bir durumda ise, oturmaz; namazı bitirip sonunda sehiv secdesi yapar. Eğer oturmaya daha yakın bir halde ise, oturur; sonunda da sehiv secdesi yapmaz. **Tam kalktıktan sonra oturmak ise, namazı bozar.**
5. Birinci oturuşta Tehiyyât`ı okuduktan sonra hemen kalkmayıp salâvatları ve duaları okumak yahut da bir rükün edâ edecek kadar gecikmek. Bu durumda eğer salâvattan okunan kısım bir cümle teşkil eder ise "Allahümme salli alâ Muhammedin" demek gibi namazın sonunda sehiv secdesi yapılır. Fakat okunan kısım bir cümle teşkil etmemişse, sehiv secdesine gerek yoktur.

6. Dört rekatlı farz namazlarda, son rekatta oturmaksızın beşinci rekata kalkılacak olsa, beşinci rekatin kıyam, kırâet ve rükûu tamamlanıp secdeye gidilmedikçe, dönüp tekrar oturulur. Tehıyyâtdan sonra selâm verilip sehiv secdesi yapılır. Çünkü bu durumda farz olan son oturuş tehıre uğramıştır. Fakat beşinci rekât için secde yapılmış olursa, bu namaz nâfileye döner. Artık buna bir rekât daha ilâve ederek, altı rekâtlık bir nâfile namazı kılınmış olur. Dolayısıyla sehiv secdesi de gerekmez.

7. Dört rekatlı bir farz namazın son kadesinde teşehhüd miktarı oturduktan sonra kalkan kimse, hemen oturup selâm verir. Tekrar Tehıyyat okumasına gerek yoktur. Hâtta oturmadan ayakta bile selâm verebilir. Zira farz olan oturuşu yapmıştır. Yalnız ayakta selâm vermekle vacibi terketmiş olur. Sonunda ayrıca sehiv secdesi de lâzımdır. Çünkü selâm tehıre uğramıştır.

8. İmama sonradan yetişen kimse, kendi kıldığı rekâtlar içinde hatâ yaparsa, o hatâsı için sehiv secdesi yapar.

9. İmamın, açıktan okuması vâcib olan yerlerde gizli; gizli okuması vâcib olan yerlerde de açık okuması... Meselâ öğle namazında Fâtiha ve zamm-ı sûreyi sesli okuması, akşam namazında da içinden okuması gibi. Namazdaki tesbih ve tekbirlerin cehren okunması, sehiv secdesini icab ettirmez.

10. Namaz içinde Fâtiha okunduktan sonra hangi âyet veya sûreyi okuyacağı bir müddet tefekkür edilse, sehiv secdesi icab eder. Çünkü vâcib te`hire uğramıştır.

11. Ta`dîl-i erkânın terki, sehiv secdesini gerektirir.

12. Namazda sehiv secdesini icab eden birkaç hatâdan dolayı tek sehiv secdesi yeterlidir.

Sehiv secdesinde, iki secde ile Tehıyyât`ı okumak ve selâm vermek vâcibdir. Tehıyyât`dan sonraki salâvat ve dualar ve secdedeki tekbirler ve tesbihler ise sünnettir.

Bir namaz içinde, o namazın rek`atları sayısında şüphe etmek, namaz kılan kimse vesveseli biri değilse, kılınan namazı iptâl eder. Yeniden kılmak gerekir. Nitekim vakit varken, namazı kılıp kılmadığında tereddüd eden de o namazı kılar. Namazı tamamladıktan sonra rekât sayısında şüpheyeye itibar yoktur. Ancak noksan kıldığını kesin olarak anlarsa namazı yeniden kılar.

Salâtü Escehnefai
Minel Yigirmi

*Son oturuşta Ettehiyyatü duasını okuduktan
sonra selâm verir; hemen ardından
"Allâhü ekber" diyerek iki kere secde yaparız.*

